

Aktiviteter på Robotmuseet sid 1 av 4

Klubben Round Table besöker oss.

Jan-Åke klipper till 14 meter tyg till museet.
Golvet blev bästa platsen att hantera allting på.

Maud syr till 4 stycken gardiner som ska hängas upp på museet.

Aktiviteter på Robotmuseet sid 2 av 4

Göran o Rolf monterar upphängning av gardiner. Rolf Berlin bevakar att allt går rätt till.

Montering pågår.

Det blev en ring över som Rolf tog hand om på bästa sätt.

Aktiviteter på Robotmuseet sid 3 av 4

Willy Y – det ”svenska” flygaresset

HANS NAMN VAR William Yngve Andersson, men han kom att kallas för ”Willy Y” och ”The Swede” av sina kamrater under andra världskriget.

William Yngve Andersson var då stridsflygare, stationerad i England, och kom att bli klassad som flygares. Till det behövdes fem segrar och ”Willy Y” tillerkändes sju luftsegrar mot tyska plan. Han blev också den förste i världen som sköt ner en tysk V-1 robot.

William Yngve Andersson föddes i Kramfors 1921 och emigrerade som ettåring med sina föräldrar Helmer och Esther Andersson till Chicago.

Pilot

Efter att gått ut den obligatoriska skolan började han jobba som bilmekaniker. I december 1941 tog han värvning vid det amerikanska flygvapnet, var först flygmekaniker men utbildade sig sedan till stridsflygare. I oktober 1943 skickades han

med den 354:e flygflottiljen till Europa, närmare bestämt till Boxted utanför London.

Under kriget flög han tre olika P-51 Mustang plan på vilka han hade skrivit Swede's Steed (ungefär Svenskens Springare) och han målade dit hakkorsen på planet allt eftersom han sköt ner tyska plan.

”Willy Y” gjorde 126 uppdrag under kriget och sköt officiellt ner sju tyska plan, olika militära flygexperter tror att det kan ha varit upp till 15 plan, han ansåg själv att det var nio.

Han var med den 6 juni 1944 under Dagen D, då han försvarade transportplanen som land-satte fallskärmstrupper bakom de tyska linjerna, och deltog sedan i den följande invasionen av Tyskland.

William Andersson blev mycket uppmärksammad i amerikanska tidningar efter att han skjutit ner en tysk V-1 robot över Frankrike den 17 juni 1944.

Troligtvis sköt han ner fler robotar, men det är inte bekräftat.

Medaljerad

Andersson kom att få ett 30-tal medaljer. De finaste var det franska krigskorset Croix de Guerre och den amerikanska silverstjärnan Silver Star, som självaste general Ike Eisenhower fäste på hans bröst. I USA har William Yngve Andersson hyllats och finns med i US Aviation Hall of Fame, Fighter Aces Hall of Fame och Who's Who in Aviation History som listar de främsta amerikanska piloterna.

Han var mycket djärv och våghalsig och det berättas att han flög genom Eiffeltornet med sitt plan.

Efter kriget återvände han till USA och blev lärare vid militärakademien West Point innan han anställdes av flygbolaget United Air Lines som flygkapten.

I slutet av sin karriär flög han

Willy Y Andersson målade hakkors på sitt plan för varje tyskt plan han skjutit ned.

planet Boeing-747 och han pensionerades 1981. William Yngve Andersson drabbades av en stroke och dog i sitt hem utanför Chicago den 9 maj 2011 i en ålder av 89 år. Med sin Göteborgsfödda fru Lois fick han tre barn.

Yngve, som han kallades av sina närmaste, återvände aldrig och besökte inte Sverige och Ångermanland, men han höll kontakt med släkten i sitt födelseland under hela sitt liv.

Sven-Åke Henriksson

Artikel från tidningen Kvällsstunden.

Willy Y Andersson målade hakkors på sitt plan för varje tyskt plan han skjutit ned.

Aktiviteter på Robotmuseet sid 4 av 4

Elsa var Sveriges första avatris

På en bergknalle invid sjön Alsen utanför Askersund, står ett mäktigt granitmonument. På dess sockel står inhugget "Sveriges första aviatris, Elsa Andersson, död 22/1 1922". Bakom inskriptionen ryms ett märkligt kvinnoöde...

Elsa Andersson föddes 1887 och växte upp under små omständigheter i närheten av Strövelstorp i nordvästra Skåne. Hennes föräldrar var jordbrukare. Tidigt moderlös utvecklades Elsa till en självständig och okonventionell ung kvinna. Hon fascinerades av det då unga flyget som hade övningar på närbelägna Ljungbyhed, där flygpionjären Enoch Thulin drev en flygskola. Elsa antogs 1919 som den andra kvinnliga eleven på skolan, den första var Ruth Bergman som dock avbröt utbildningen.

Elsa fick sitt eftertraktade certifikat 1920 och blev därmed också den sista eleven vid Thulins flygskola.

Strax därefter lades nämligen skolan ned efter att Thulin hade omkommit i en flygkrasch.

Ett hopp för mycket

Svårigheter att försörja sig som nyutbildad flygare (särskilt för en kvinna och eftersom det fanns åtskilliga arbetslösa militärpiloter som deltagit i beredskapsvakten under första världskriget) gjorde att Elsa sökte sig andra utkomster där hon också kunde finna utlopp för sin äventyrlusta. Därför for hon till Tyskland och Otto Heineckes fallskärmschoparskola, där hon utöver den omfattande och ansträngande markträningen genomförde två hopp.

Tillbaka i Sverige gjorde hon ett lyckat uppvisningshopp i Kristianstad den 2 oktober 1921 och en vecka senare ytterligare ett hopp i Helsingborg.

Elsa Andersson, kallad Sveriges första aviatris, framför en Thulin A, en flygplanstyp som hon flög på Enoch Thulins flygskola i Ljungbyhed. Detta plan, som hade en fransk Bleriotmaskin som förlaga, var försett med en roterande motor på blyga 50 hästkrafter. Foto via Svensk Flyghistorisk Förening

Det restiga monumentet invid sjön Alsen minner om flygpionjären Elsa Andersson och hennes dödshopp inför en talrik publik den 22 januari 1922. Foto Lennart Arjewall

Artikel från tidningen Kvällsstunden.

Den 22 januari skulle Elsa utföra sitt femte fallskärmschopp. Platsen var sjön Alsens is utanför Askersund. Inför ett stort antal åskådare steg hon till väders och lämnade flygplanet på 650 meters höjd. Sannolikt trasslade hon in sig i en av linorna till fallskärmen, vilken inte utvecklade sig ordentligt.

Elsa slog ner i ett bergområde invid sjön och dödades omedelbart. Nedslagsplatsen är den som nu är markerad av minnesmonumentet, uppfört av Kungliga Svenska Aeroklubben.

Hennes liv blev film och bok

Elsa Andersson liv har skildrats i Jan

Troells film *Så vit som en snö* från 2001. Filmen har bidragit till att monumentet blivit flitigt besökt.

Elsa Andersson levnadsöde har också beskrivits i romanform i Jacques Werups *Den ofullbordade himlen* från 1996.

Lennart Berns